

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/184/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617205814
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5617205814.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Evy Malíkovej v právnom spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, ul. Hodžova č. 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: Bc. X. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. č. XXX, o zaplatenie sumy 4.582,49 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 6Csp/98/2017-72 zo dňa 23. novembra 2017, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu, vo výroku o splatnosti uloženej povinnosti zaplatiť sumu 3.462,72 eur s príslušenstvom v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania p o t v r d z u j e.

Vo výroku, ktorým súd žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi 3.462,72 eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 11.07.2017 do zaplatenia, zostáva rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý .

Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 6Csp/98/2017-72 zo dňa 23.11.2017 žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi 3.462,72 eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 11.07.2017 do zaplatenia, v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 44 %. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou si žalobca uplatnil voči žalovanej istinu 4.374 eur, kapitalizované úroky 206,33 eur a kapitalizované úroky z omeškania 2,16 eur (spolu 4 58,49 eur, správne 4.582,49 eur - poznámka odvolacieho súdu) a úroky 13,9 % ročne zo sumy 4.374 eur od 30.06.2017 do zaplatenia, úroky z omeškania 5 % ročne z istiny 4.374 eur od 30.06.2017 do zaplatenia a úroky z omeškania 5 % ročne z nezaplatených úrokov 206,33 eur od 30.06.2017 do zaplatenia a žiadal priznať náhradu trov konania vzniknutých zaplatením súdneho poplatku, prípadne „iné vyčíslené trovy konania“.

Listinami predloženými žalobcom mal súd preukázané, že žalobca ako banka uzatvoril so žalovanou, ako klientkou - fyzickou osobou, nepodnikateľkou, zmluvu o úvere, predmetom ktorej bol bezúčelový úver vo výške 4.800 eur, pri stanovenej fixnej úrokovej sadzbe 13,9 % ročne. Individuálne bol dojednaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 144 eur, ktorý bol splatný v deň čerpania úveru, najneskôr do 06.02.2016. Následne bod 1.2 zmluvy o úvere obsahuje dojednanie poistenia Súbor A za poplatok 2,04 eur mesačne, počet úhrad poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver 96 a periodicita a termín splatnosti tohto poplatku 27.10. v kalendárnom mesiaci. Až následne zmluva obsahuje dojednania o úvere, a to: 96 anuitných splátok po 83,34 eur, splatných vždy 27. dňa v mesiaci, prvá splátka splatná 27.01.2016, splatnosť úveru 27.12.2023. Zmluva obsahuje aj údaj o výške RPMN 16,13 %, priemernej RPMN 15,55 %, celkovej čiastke, ktorú mal klient zaplatiť, a to súčet výšky úveru a celkových

nákladov klienta, spojených s úverom vo výške 8.144,64 eur. Zmluva obsahuje aj dojednanie o rôznych poplatkoch. Dňa 26.04.2017 žalobca vypracoval opakované upozornenie, ktorým žiadal žalovanú, aby uhradila dlžné splátky vo výške 113,68 eur najneskôr do 01.05.2017. Následne výzvou zo dňa 29.06.2017 žalobca žalovanú vyzval na predčasné splatenie úveru, keď žiadal uhradiť celý dlh vo výške 4.642,49 eur s príslušenstvom najneskôr do 09.07.2017. Z listinných dôkazov, obsahujúcich prehľad splácania, súd mal zistené, že úver, poskytnutý na základe zmluvy o úvere vo výške 4.800 eur, žalobca evidoval pod č. 108940. Žalobca predložil však aj prehľad splácania úveru č. 088000 bez toho, aby odôvodnil súvis týchto listinných dôkazov s predmetom sporu. Potom pri nedostatku tvrdenia zo strany žalobcu súd neprihliadal na údaje v listinách, obsahujúce prehľad splácania úveru č. 088000. Nakoľko aj listiny, ktorými žalobca dokumentoval úver č. 108940, obsahujú rozdielne údaje (v tabuľke, obsahujúcej prepočet zmluvných úrokov, uviedol zaplatenú istinu sumou 426 eur a v prepočte úrokov z omeškania v kolónke "zaplatil istinu" uvádzal sumu 500,04 eur, pričom tento rozpor neodstránil), súd vychádzal len z "Prehľadu splácania - do predčasného zosplatenia", nakoľko tam uvedené hodnoty sa zhodujú s dôvodmi žaloby. Podľa tohto listinného dôkazu žalovaná zaplatila splátkami, zaplatenými od 27.01.2016 do 24.03.2017, celkom čiastku 1.193,28 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca konal pri uzatváraní zmluvy o úvere v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaná zmluvu uzatvorila ako fyzická osoba, nepodnikateľ, jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu. Na danú vec preto súd aplikoval ustanovenia zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu 07.01.2016 (ďalej len „zák. č. 129/2010 Z. z.“) ako aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Úverová zmluva je síce tzv. absolútnym obchodom, ale nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu, ustanovenia Obchodného zákonníka sa použijú iba v prípade, ak je táto právna úprava výhodnejšia, ako úprava spotrebiteľského práva. Nakoľko sa jedná o spotrebiteľský vzťah a žalovaná, ako spotrebiteľka nebola v konaní zastúpená advokátom, súd aj bez výslovných tvrdení skúmal, či úverová zmluva neobsahovala ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a či táto zmluva má zákonom stanovené náležitosti. Pri rozhodnutí vychádzal z ust. § 2 písm. g/, h/, § 9 ods. 1 prvá veta, ods. 2 písm. f/, k/, l/, ods. 6, § 11 ods. 1 písm. a/, b/ zák. č. 129/2010 Z. z., § 40 ods. 4. § 37 ods. 1, § 488, § 490 ods. 1, § 565, § 53 ods. 9, § 559 Občianskeho zákonníka.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že zmluva o úvere nebola dojednaná v písomnej forme, obligatórne stanovenej v ust. § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. Podľa tvrdenia žalobcu, zmluva mala byť uzatvorená elektronicky prostredníctvom internetbankingu, ale k tomu, aby bola dodržaná písomná forma je nevyhnutné, aby bola zmluvnými stranami podpísaná postupom podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Predložená zmluva o úvere však neobsahuje vlastnoručný podpis žalovanej a ani zaručený elektronický podpis (IP adresa je identifikačným údajom počítača, ale nie zaručeným elektronickým podpisom). Zmluva o úvere neobsahuje ani údaj o dobe trvania, pričom z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať dve obligatórne náležitosti a to nielen termín konečnej splatnosti, ale aj dobu trvania zmluvy. Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vymedzenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru a zmluva musí obsahovať aj celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (§ 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z. z.). V zmluve o úvere je uvedená celková čiastka, ktorú klient musí zaplatiť, sumou 8.144 eur. Táto hodnota zodpovedá 96 mesačným splátkam po 83,34 eur (8.064 eur - správne 8.000,64 eur - poznámka odvolacieho súdu) a dojednanému poplatku 144 eur. V zmysle ustanovenia § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z. však celkové náklady spotrebiteľa predstavujú všetky náklady, vrátane poistenia. Predmetom zmluvy o úvere bolo aj poistenie splátok vo výške 2,04 eur mesačne, čo pri 96-tich splátkach predstavuje sumu 195,84 eur. Potom celkové náklady spotrebiteľa predstavovali sumu 8.340,48 eur a nie sumu 8.144,64 eur. Nakoľko celková čiastka, uvedená v zmluve o úvere, nezodpovedá dojednaným zmluvným podmienkam, právny úkon je neurčitý a v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj neplatný. Vzhľadom na uvedené zistenia potom úver, poskytnutý žalobcom žalovanej na základe zmluvy o úvere, je potrebné kvalifikovať v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/, b/ zák. č. 129/2010 Z. z. za bezúročný a bez poplatkov. Podľa zmluvy o úvere veriteľ sa zaviazal poskytnúť žalovanej finančné prostriedky vo výške 4.800 eur po zaplatení poplatku 144 eur. Nakoľko žalobca nepredložil výpis z účtu, ktorým by preukázal kedy a aké finančné prostriedky v skutočnosti poskytol žalovanej, súd, vzhľadom na zmluvu o úvere, vychádzal z predpokladu, že žalovanej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 4.656 eur (4.800 eur - poplatok 144 eur). Žalobca predložil výpis „Prehľad splácania“ z ktorého vyplýva, že žalovaná zaplatila celkom sumu 1.193,28 eur. Uvedené tvrdenie žalobcu žalovaná nepoprela, takže v časti, pokiaľ žalobca uplatnil voči žalovanej rozdiel, t. j. čiastku 3.462,72 eur, bol nárok dôvodný a v tejto časti súd žalobe vyhovel. Zmluva o úvere a ani Všeobecné obchodné podmienky žalobcu účinné v čase uzavretia Zmluvy o úvere (VOP),

neobsahujú dojednanie o práve veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej splátky. Pokiaľ právo vyhlásiť predčasnú splatnosť v prípade nezaplatenia niektorej splátky nebolo zmluvne dojednané, veriteľ sa ho nemôže dovolávať len s poukazom na právnu úpravu, uvedenú v § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Potom výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 29.06.2017 nie je zosplatením úveru tak, ako to tvrdil žalobca. Za použitia výkladu, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka) súd posúdil uvedenú výzvu ako odstúpenie od zmluvy v súlade s článkom 19 bod 2.12.3 VOP v spojení s § 48 Občianskeho zákonníka. Žalobca nepreukázal, kedy uvedená výzva bola žalovanej doručená, a preto pre posúdenie dátumu doručenia vychádzal zo Všeobecných obchodných podmienok žalobcu, účinných od 01.08.2017, kde podľa bodu 19.8 písomnosť banky, adresovaná klientovi, sa považuje za doručенú tretím dňom po jej odoslaní prostredníctvom poštového podniku. Pri absencii iných tvrdení zo strany žalobcu súd vychádzal z predpokladu odoslania výzvy dňa 30.06.2017 a fikcie doručenia dňa 03.07.2017. Žalobca vyzval žalovanú uhradiť dlžnú sumu do 09.07.2017, čo však bola nedeľa, a preto podľa § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka žalovaná bola povinná zaplatiť dlh do 10.07.2017. Keď v tejto lehote dlh nezaplatila, do omeškania (§ 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka) sa dostala dňom 11.07.2017. Súd preto zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi z priznanej istiny 3.462,72 eur úroky z omeškania 5 % ročne od 11.07.2017 do zaplatenia. V časti, pokiaľ žalobca uplatnil v konaní vyššiu sumu, svoj nárok nepreukázal, a preto vo zvyšku súd žalobu zamietol. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe poukázala na svoju nepriaznivú sociálnu situáciu, kedy uviedla, že nemá ani taký príjem, aby pokryla základné životné náklady. Zo spisu vyplýva, že následne žalovaná utrpela aj úraz, v dôsledku ktorého je práceneschopná. Nakoľko však žalovaná neuviedla výšku svojho príjmu, ani nenavrhol prípadnú výšku splátok, súd povolil žalovanej dlhšiu lehotu splatnosti a to 3 mesiace od právoplatnosti tohto rozsudku. Jedná sa o primeranú lehotu, v ktorej žalovaná si môže zabezpečiť prostriedky na zaplatenie dlžnej sumy (pôžičkou, iným úverom a pod.). Žalobca uplatnil voči žalovanej, okrem istiny 4.374 eur, aj kapitalizované úroky 206,33 eur a úroky z omeškania 2,16 eur, teda istinu 4.582 eur, ako aj úroky z úveru 13,9 % ročne zo sumy 4.374 eur od 30.06.2017 do zaplatenia, 5 %-né ročné úroky z omeškania zo sumy 4.374 eur od 30.06.2017 do zaplatenia a 5 %-né ročné úroky z omeškania z úrokov z úveru vo výške 206,33 eur, takisto od 30.06.2017 do zaplatenia. Pre súd bol rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia (§ 217 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), a potom ku dňu 23.11.2017 uplatnené úroky z úveru zo sumy 4.374 eur predstavovali 244,86 eur a úroky z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.580,33 eur (4.374 eur + 206,33 eur) vo výške 92,23 eur. Potom ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavoval žalobcom uplatnený nárok sumu 4.919,48 eur. Žalobcovi bola priznaná istina 3.462,72 eur a úroky z omeškania 5 % ročne z tejto sumy od 11.07.2017 (ku dňu 23.11.2017 tieto predstavovali 64,51 eur), čo je spolu 3.527,23 eur. Priznaním tejto sumy bolo vyhovené nároku žalobcu v rozsahu 72 %, takže po započítaní úspechu žalovaného (28 %), súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 44 %. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník. Pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 251, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 C. s. p.

2. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obidve strany sporu.

Žalobca napadol odvolaním rozsudok okresného súdu v rozsahu zamietnutej časti a trov konania odôvodňujúc odvolanie tým, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navrhol preto, aby odvolací súd rozhodnutie súdu v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu.

Žalovaná v odvolaní uviedla, že si je vedomá svojho záväzku vo výške 3.462,72 eur voči žalobcovi. Zo zdravotných dôvodov a pracovnej neschopnosti sa nemohla dostaviť na pojednávanie 23.11.2017 a nemala ani finančné prostriedky na zaplatenie si právnych služieb. V jej finančných možnostiach nie je daný dlh uhradiť v plnej výške určenej súdom, nakoľko sa stará o syna v spoločnej domácnosti, ktorý je študentom vysokej školy Žilinskej univerzity. Jeho otec neplatí výživné na neho už viac ako 4 roky a ona na všetky výdavky je sama. K odvolaniu pripojila aj svoje výplatné pásky za obdobie júl, august, september, október 2017. Ďalej uviedla, že toho času je ešte stále práceneschopná o čom predložila potvrdenie. Žiadala o možnosť zaplatenia uvedeného dlhu vo forme splátok 20 eur mesačne k 27. dňu v mesiaci.

3. Žalovaná na odvolanie žalobcu do zamietajúcej časti rozhodnutia písomne nereagovala.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej zo dňa 13.02.2018 sa stotožnil s rozhodnutím súdu. Uviedol, že žalovaná mala v zmysle úverovej zmluvy dohodnutú mesačnú splátku vo výške

83,34 eur mesačne splatnú vždy k 27. dňu kalendárneho mesiaca v počte 96 anuitných splátok (8 rokov). S navrhovanou výškou splátok po 20 eur mesačne (keďže došlo k predčasnej splatnosti úveru z dôvodu neplnenia zmluvných podmienok) nesúhlasil. Znamenalo by to možnosť splácať len nárokovanú istinu viac než 19 rokov a v konečnom dôsledku by takáto lehota bola neprimeraná okolnostiam daného prípadu a odporovala by požiadavke spravodlivého riešenia veci. Podľa žalobcu súd musí prihliadať nielen na pomery žalovaného, ale aj na jeho záujmy. Vyhovenie žiadosti žalovanej zaplatiť priznanú pohľadávku žalobcu by bolo zjavne nespravodlivé. Poukázal aj na to, že vzhľadom na čas od predčasného zosplatnenia úveru - podania žaloby na súd mala žalovaná možnosť prejavíť svoju snahu a záujem dlh uhrádzať a tým preukázať, že mohla priebežne peňažný dlh splácať, aspoň v akej takej výške, ktorá by bola primeraná jej finančným možnostiam. Žalovaná tak neuskutočnila, nakoľko poslednú splátku vykonala v marci 2017. Tiež mal za to, že nedostatočne preukázala svoje majetkové pomery a nemožnosť sa obmedzovať výlučne na posúdenie tvrdeného mesačného príjmu žalovanou a prípadne jej celkových majetkových pomerov bez ich ďalšieho preukazovania - len v predpokladanej bližšie, neurčenej výške.

5. Po výzve okresného súdu adresovanej žalovanej v súvislosti s odstránením neúplnosti odvolania (pokiaľ ide o rozsah napadnutého rozhodnutia a uvedenia odvolacieho návrhu), táto v podaní zo dňa 05.04.2018 uviedla, že rozhodnutie napáda v lehote na zaplatenie. Nakoľko nemá z čoho zaplatiť celý dlh jednorázovo, žiada o možnosť povoliť dlh splácať po 20 eur mesačne vždy k 28. dňu v mesiaci. Viac jej finančná situácia nedovoľuje. Rovnako napadla zaplatenie trov konania. Žiadala súd, aby v plnom rozsahu priznal náhradu trov konania uhradiť žalobcovi.

6. K doplneniu odvolania zo strany žalovanej žalobca vo vyjadrení zo dňa 24.05.2018 uviedol, že táto v ňom nepopiera svoj záväzok voči nemu, odvoláva sa na svoju finančnú situáciu. Jej vyjadrenie považuje za bezpredmetné, nakoľko neuvádza žiadne konkrétne právne ani skutkové tvrdenia spochybňujúce opodstatnenosť uloženej povinnosti splatiť dlh.

7. Žalovaná v podaní označenom ako „Vyjadrenie sa k odvolaniu zo dňa 13.02.2018 sp. zn. 16Csp/98/2017“, správne však v reakcii na vyjadrenie žalobcu k jej odvolaniu zo dňa 13.02.2018 (k bodu 6 odôvodnenia tohto rozhodnutia) uviedla, že v čase, keď úver čerpala mala finančné prostriedky na platenie splátky a aj ju pravidelne platila. Neskôr nastali v jej práci problémy, kedy nemala mzdu a bola nútená si na splátky požičať od rodiny. Od žalobcu žiadala znížiť alebo odložiť splátky, pričom z jeho strany nebola ochota, keďže žiadal raz také splátky platiť mesačne, čo bolo neúnosné keď nie je z čoho žiť. V súčasnej dobe má aspoň prácu, aj keď na skrátenej úväzok a brigády. V jej veku je problém si nájsť dobre zaplatenú prácu. Nemá vlastné bývanie. Býva u staršieho syna v jeho rodinnom dome. Je 8 rokov rozvedená a stará sa ešte o syna, študenta vysokej školy, ktorý zarába aj brigádnicke. Manžel jej neplatil výživné 4 roky. Minulý rok syn na neho podal trestné oznámenie pre neplatenie výživného. V roku 2018 začal synovi platiť výživné po 100 eur, čo zlepšilo jej finančnú situáciu. V októbri 2017 mala úraz, tak nepracovala až do 20.02.2018. Žalovaná uviedla, že si je vedomá, že ju to neospravedľuje, ale viac ako 40 až 50 eur naozaj nemá z čoho platiť. U žalobcu má aj ďalšie tri úvery. Dlhuje aj na ďalších troch úveroch v iných bankách a musí splácať dlh aj Sociálnej poisťovni, kde má splátkový kalendár po 150 eur mesačne. Živnosť má pozastavenú od mája 2018, pretože nemala z čoho uhrádzať odvody. Daňové priznanie za rok 2017 ešte nemá, mala odložené jeho podanie. K vyjadreniu pripojila listiny (kópiu prvej strany rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš týkajúceho sa rozvodu manželstva, pracovnú zmluvu z 30.05.2017, dodatok k pracovnej zmluve z 01.01.2018, prvú stranu trestného rozkazu č. k. 3T/43/2017-92, výpis z účtu Sociálnej poisťovne, splátkový kalendár a 2 faktúry).

8. Žalobca v duplike zo dňa 03.07.2018 uviedol, že priznaním splátok vo výške 50 eur by súd priznal žalovanej splácať úver v nižšej výške než ako mala hradiť podľa zmluvy (83,34 eur). Takéto rozhodnutie súdu by bolo motiváciou pre klientov banky, aby porušovali svoje zmluvné povinnosti, pretože ich porušením v konečnom dôsledku získajú nižšiu splátku, a teda rovnako výhodné postavenie ako pôvodne zmluvne dohodnuté. Priznaním splátok 100 eur by žalovaná splácala len istinu viac ako 7,6 roka, čo je neprimerane dlhá doba. Navyše aktuálna situácia žalovanej nie je jediným kritériom pre povolenie splatenia dlhu v splátkach. Ona neprodukovala takmer žiadne dôkazy o svojich aktuálnych pomeroch - neuviedla výšku príjmu, výdavkov, nepredložila o uvedenom dôkazy. Napokon poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/145/2017 zo dňa 31.07.2017 ako i rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co/39/2017-99 zo dňa 28.06.2017.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenými stranami konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.) a rozsudok okresného súdu v napadnutých častiach ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 C. s. p.).

10. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi 3.462,72 eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 11.07.2017 do zaplatenia, v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie založil na tom, že - zmluva bola uzatvorená elektronicky prostredníctvom internetbankingu, ale pre dodržanie písomnej formy je nevyhnutné, aby bola zmluvnými stranami podpísaná podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka, zmluva neobsahuje vlastnoručný podpis ani zaručený elektronický podpis, nebola dodržaná písomná forma zmluvy, - zmluva neobsahuje ani údaj o dobe trvania zmluvy ako náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z. z., - celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť nezodpovedá dojednaným zmluvným podmienkam a preto zmluva neobsahuje ani náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z., - vzhľadom na uvedené je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatku v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/, b/ zák. č. 129/2010 Z. z., - zmluva ani VOP neobsahujú dojednanie o práve veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej splátky a veriteľ sa ho tak nemôže dovolávať. Výzvu na predčasné splatenie úveru tak súd posúdil ako odstúpenie od zmluvy spojené s čl. 19 bod 2.12.3 VOP v spojení s § 48 Občianskeho zákonníka.

11. Žalobca v odvolaní nesúhlasil s tvrdením súdu, že pre dodržanie písomnej formy musí byť elektronicky uzatvorená zmluva podpísaná elektronickým podpisom. Uvedenú podmienku neobsahuje ani Občiansky zákonník, ani zákon o spotrebiteľských úveroch, ani zákon o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, ani žiadny iný právny predpis. Ust. § 40 Občianskeho zákonníka vyžaduje iba: a/ uskutočnenie právneho úkonu elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu, b/ určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Navyše žalobca poukázal na to, že žalovaná v konaní uzatvorenie zmluvy nespochybnila. Odvolávajúci sa aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/197/2013 mal za to, že podmienka písomnej formy zmluvy bola splnená. Podľa odvolacieho súdu ust. § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka umožňuje, aby sa právny úkon urobil prostredníctvom modernej komunikačnej techniky. Výslovne sa tu uvádza telegraf, ďalekopis a iné elektronické prostriedky (napr. fax, internet, email, mobilný telefón). Právny úkon urobený takouto formou zákon považuje za právny úkon urobený v písomnej forme, ak sú súčasne splnené dve podmienky: a/ musí ísť o prostriedky, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a b/ musí byť identifikovateľná osoba, ktorá takýmto spôsobom urobila právny úkon. Zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise (ďalej len „zákon o elektronickom podpise“) upravuje spôsob podpisovania písomných právnych úkonov, ktoré sa vyhotovujú a zasielajú v elektronickej podobe. Tento zákon upravuje podrobnosti o tom, ako sa elektronický podpis vyhotovuje, ako sa používa a ako sa zabezpečuje ochrana pred zneužitím, musí ísť o zaručený elektronický podpis, ktorý spĺňa podmienky citovaného zákona. Podľa zákona o elektronickom podpise sa teda právny úkon považuje za urobený v písomnej forme, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom. Písomný prejav musí byť zároveň podpísaný, t.j. je platný až po podpise konajúcej osoby. Zmluva, ktorá musí byť písomná, ale nebola jej účastníkmi podpísaná, nemôže spôsobiť ani zamýšľané právne následky. Pre spotrebiteľský úver sa v zákone o spotrebiteľských úveroch z hľadiska formálnych náležitostí vyžaduje písomná forma zmluvy a obsahové náležitosti zmluvy sú vymedzené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Tým, že zákon nedodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutnými podstatnými obsahovými náležitosťami zmluvy. Aj vzhľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu, že zmluva o úvere neobsahuje vlastnoručný podpis žalovanej a ani zaručený elektronický podpis a preto nebola dojednaná v písomnej forme, obligatórne stanovenej v ust. § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z.

12. V ďalšej časti odvolania žalobca k tvrdeniu súdu, že zmluva neobsahuje ani údaj o dobe trvania zmluvy ako náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z. z. uviedol, že uvedené obsahuje čl. 3 bod 9 obchodných podmienok pre úvery občanom, podľa ktorého „Pôžička sa poskytuje na dobu do dňa jej konečnej splatnosti, uvedeného v zmluve o úvere. Pri pôžičke na refinancovanie iných úverov zmluva o úvere zanikne márnym uplynutím lehoty na čerpanie“.

K uvedenému poukazovaniu žalobcu v odvolaní odvolací súd uvádza, že pokiaľ by sa zmluvné strany dohodli na tom, že pre daný zmluvný vzťah sa budú aplikovať dojednania obsiahnuté v obchodných

podmienkach tieto sa nemôžu bez ich podpísania zmluvnými stranami stať súčasťou zmluvy a preto pre dodržanie podmienky písomnej formy zmluvy je treba, aby tieto boli účastníkmi zmluvného vzťahu aj podpísané. V prejednávanej veci zmluvné dojednania zmluvnými stranami osobitne neboli podpísané, a preto sa nestali súčasťou zmluvy. Je preto dôvodný záver súdu o chýbajúcom údaje v zmluve.

13. K názoru súdu, že celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, nezodpovedá dojednaným zmluvným podmienkam, žalobca mal v odvolaní za to, že celkové náklady spotrebiteľa zodpovedajú násobku počtu splátok (96) a výšky splátok (83,34 eur) a súčtu s poplatkom za poskytnutie úveru (144 eur). Uvedené je v súlade s § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého poistenie sa zarátava do celkových nákladov iba vtedy, ak spotrebiteľ musel poistnú zmluvu uzavrieť. On poskytuje úvery aj bez poistenia, a to za rovnakých podmienok ako s poistením, teda poistné nebolo povinné a teda správne nemalo byť započítané do celkových nákladov spotrebiteľa.

Z obsahu spisu okresného súdu vyplýva, že predmetom zmluvy o úvere bolo aj poistenie schopnosti splácať úver. Žalobca však ničím nepreukázal uzavretie zmluvy o poistení, a že táto bola uzavretá dobrovoľne, a teda že nemusela byť uzavretá pre získanie spotrebiteľského úveru. Preto pokiaľ tvorilo výšku splátky úveru aj poistenie malo byť nevyhnutne poistenie ako také zahrnuté pre účely výpočtu celkovej čiastky spojených s úverom v zmysle ust. § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z.

14. Vzhľadom na uvedené, keďže predmetný úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere je potrebné aj podľa odvolacieho súdu kvalifikovať v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/, b/ zák. č. 129/2010 Z. z. za bezúročný a bez poplatkov, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

15. Predmetom odvolacieho konania je aj preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie na základe odvolania žalovanej v časti určenia splatnosti priznaného nároku žalobcu voči nej.

16. Podľa § 232 ods. 3 C. s. p. lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Podľa § 232 ods. 4 C. s. p. ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Z ust. § 232 C. s. p. vyplýva, že lehotou na splnenie povinnosti uloženej v rozsudku je v zásade lehota troch dní. Citované ustanovenie ale súdu umožňuje, vzhľadom na osobitné okolnosti každého prípadu, určiť aj lehotu dlhšiu, prípadne určiť, že peňažné plnenie možno plniť v splátkach, pričom určí zároveň výšku splátok a podmienky splatnosti. Hľadiská pre úvahu súdu, ak má priznať žalovanej strane, ktorej platobnú povinnosť určil, výhodu splátok, budú najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného i v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania, skutočnosť, či by prípadné nedodržanie plnenia jednotlivých splátok nebolo vzhľadom k osobným pomerom príliš ťaživé a pod.

17. Vychádzajúc z uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu v preskúmvanej veci nie sú na strane žalovanej splnené zákonné podmienky v zmysle ust. § 232 ods. 4 C. s. p., na základe ktorých by bolo dôvodné určiť, že peňažné plnenie môže táto vykonávať aj v splátkach po 20 eur mesačne. V prvom rade je potrebné uviesť, že okresný súd v čase svojho rozhodovania zohľadnil nepriaznivú sociálnu situáciu žalovanej v súvislosti s úrazom, v dôsledku ktorého bola práceneschopná, pričom neuviedla výšku príjmu. V odvolaní naďalej tvrdila, že je práceneschopná, predložila výplatné pásky o svojom príjme a poukazovala na vyživovaciu povinnosť k synovi, na ktorého otec v tom čase neplatil dlhodobu výživnú. Napriek uvedenému ani odvolací súd nepovažoval za dôvodné určiť lehotu splatnosti plnenia priznaného žalobcovi odlišne od rozhodnutia súdu prvej inštancie. Dôvodom bolo, že žalovaná svoje pomery nepreukázala dostatočne v tom, aby uviedla výdavky zo svojho príjmu a majetkové pomery. Až v ďalších podaniach, a to reagujúc na vyjadrenia žalobcu rozvádza bližšie svoje pomery a uvádza aj nové skutočnosti. V tejto súvislosti treba uviesť, že žalovaná v rámci konania bola poučená o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 C. s. p. Mala preto možnosť podľa zák. č. 327/2005 Z. z. právo na poskytnutie právnej pomoci aj Centrom právnej pomoci, pokiaľ spĺňa podmienky na jej poskytnutie uvedené v tomto zákone. Okrem toho žalobca tiež správne v odvolacom konaní poukazuje na to, že priznaním splátok v sume navrhovanej žalovanou by bola doba splácania neprimerane dlhá (pokiaľ ide len o istinu a teda bez úrokov z omeškania by pri splácaní po 20 eur mesačne to bolo 14 rokov). Úhrada istiny spolu s príslušenstvom by trvala teda dobu presahujúcu

súdnou praxou zaužívanú dobu troch rokov. Okrem toho priznaním mesačnej splátky 20 eur by súd priznal splácať úver v nižšej sume, v akej mala hradíť úver v zmysle zmluvy (83,34 eur). Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu o splatnosti uloženej povinnosti v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku ako vecne správny potvrdil. Napriek uvedenému žalovaná má naďalej (i po rozhodnutí súdu) možnosť požiadať žalobcu o umožnenie úhrady dlhu v splátkach v záujme predídania navyšovania trov prípadným núteným výkonom rozhodnutia.

18. Výrok o trovách konania súdu prvej inštancie, ktorý nebol osobitne napadnutý odvolaním, odvolací súd ako vecne správny potvrdil. Vo výroku o uloženej povinnosti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý lebo nebol napadnutý odvolaním.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 2 C. s. p. Vzhľadom na podané odvolania oboch strán sporu a výsledok rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom neboli strany úspešné, nejde o plný úspech ani jednej zo strán. Odvolací súd preto rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania právo.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).